

A

SÖZEL BÖLÜM

ALS / 2008

1. Dilimizi yabancı sözcüklerden arıtmak, öz Türkçeciliğin amaçlarından biridir. Bunu, dilimizin soluğunu genişleten, gizli güzelliklerini gün ışığına çıkaran bir ----, bir ---- diye adlandırabiliriz.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi uygun olmaz?

- A) uğraş – gayret
- B) girişim – akım
- C) çaba – atılım
- D) eylem – arayış
- E) karşıtlık – beklenti

2. Şiirlerinde halk söyleyişlerine fazlaca yer veren şair-

lerin, kısır bir yolda oldukları kanısındayım. Çünkü

halk söyleyişlerinin havası, şiirin kanat çırpmasına

olanak vermeyecek kadar dardır.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisiyle ilgili açıklama, sözcüğün anlamına uygun değildir?

- A) I numaralı sözcük: Gereğinden biraz az.
- B) II numaralı sözcük: Yararsız, verimsiz.
- C) III numaralı sözcük: Dile getirme biçimi.
- D) IV numaralı sözcük: Tarz, biçim.
- E) V numaralı sözcük: Elverişsiz, sınırlı.

3. Yoldan geçen otobüslerin kaldırdığı tozların arasında yürüyordu.

**Bu cümlede geçen “ara” sözcüğünün anlamına en yakın kullanım, aşağıdakilerin hangisinde görül-
mektedir?**

- A) Fidanları birer metre arayla dikmemizi söyledi.
- B) Köyümüzle ilçe merkezinin arası üç saatlik bir yoldu.
- C) Elma ağaçları arasında dolaşmayı pek severdi.
- D) İki ders arasında bol bol koşup oynuyorlardı.
- E) “Onunla aramız iyi değil.” diyerek uzaklaştı.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisi, ayraç () içinde verilen deyim anlamını icermemektedir?**

- A) Yerli yersiz, çok konuşan biri olarak tanınmıştı. (ağzı kalabalık)
- B) Uysal, yumuşak huylu o genci, çocukluğundan beri tanırım. (ağız birliği etmek)
- C) Bunca yıl sakladığı sırrını, boş bulunup söyleyivermişti. (ağzından kaçırmak)
- D) “Bu konuda ne düşündüğünü öğrenmeye çalış.” dedi. (ağzını aramak)
- E) Yine verilen görevi yerine getirememiş, berbat etmişti. (ağızına burnuna bulaştırmak)

5. Türk sinemasının geç de olsa korku türünü keşfetmesiyle bu türdeki boşluk, doldurulacak gibi görünüyor. Gerçi bu filmlerin çoğu, korkutmaktan çok güldürmeyi yeğliyor. Ama giderek bu türün de denemelerden ve gereksiz öykünmelerden sıyrılarak kendi özgürlüğüne kavuşacağını söyleyebiliriz.

Bu parçada geçen “kendi özgürlüğüne kavuşmak” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Koşulların, yenilik yapmaya elverişli duruma gelmesini beklemek
- B) Günümüzdeki gelişmelere uyum sağlamak
- C) Amaca uygun olarak güldürü ögesi içermek
- D) Özgün niteliğiyle sinema dünyasındaki yerini almak
- E) Teknolojinin olanaklarından yararlanmak

Diğer sayfaya geçiniz.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem eleştiri hem de övgü söz konusudur?

- A) Doğasını hoyratça talan ettiğimiz yurdumuz, günü geldiğinde yine ağaçlarıyla, çiçekleriyle, böcekleriyle bize bir güzellik şöleni sunar.
- B) Çok istememe karşın işlerimin yoğunluğu nedeniyle aranızda bulunamadım.
- C) Kentimizin doğal güzelliklerini, tarihsel mirasını koruma hepimize düşen bir görevdir.
- D) Nisan ayı gelince bu sokaktaki erguvanların oluşturduğu görüntü buradan geçenlerde hayranlık uyandırır.
- E) İlkbaharın gelişi, benim gibi yaşlanmış yüreklerde bile taze sevinçler uyandırdı.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "karşılaştırma" söz konusudur?

- A) Dört kişilik bir ailenin günlük bulaşığını elde yıkadığınızda ortalama 84-126 litre su harcadığınızı unutmayınız.
- B) Az su tüketmek için yüksek basınçla su püskürten duş başlıkları kullanınız.
- C) Dişlerinizi fırçalarken ya da tıraş olurken açık bıraktığınız musluktan yılda ortalama 12 ton suyu boşa akıtmış olursunuz.
- D) Su tasarrufu sağlamak için çamaşır makinenizi haftada bir kez kullanmaya özen gösteriniz.
- E) Sebzelerinizi akan suyun altında yıkamak yerine su dolu bir kapta yıkarsanız yılda ortalama 18 ton suyun boşa akmasını önlemiş olursunuz.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "kesinlik" söz konusudur?

- A) Dünya nüfusunun neredeyse yarısı deniz kıyılarında yaşıyor.
- B) Denizlerdeki çöpler, her yıl bir milyondan fazla deniz kuşunun ölümüne neden oluyor.
- C) Denizlere, yüzde 50'si plastik olmak üzere saatte 675 bin kilogram çöp atılıyor.
- D) Her yıl yaklaşık 250 milyon kişi kirlenmiş denize girdiği için türlü hastalıklara yakalanıyor.
- E) Dünyada her yıl 450 milyar metre küp dolayında çöp denizlere atılıyor.

9. (I) Anne ve babalar çocuklarının ne yiyecekleri, ne giyecekleri gibi konularda, onlar adına karar verebiliyorlar. (II) Günlük yaşamın kargaşası içinde fazla zaman kaybetmemek için böyle bir tutum içine giriyorlar. (III) Ancak, böyle yaparak çocuklarının yanlışlarını görmesini engellemiş oluyorlar. (IV) Gelişim açısından önem taşıyan deneyimleri kazanmamış olma, ileriki yaşamında çocuklar için büyük sorunlar doğurabiliyor. (V) Kendi başına hâledebileceği bir sorunun çözümünü çocuğunuzla bırakmanız ve onu uzaktan izlemeniz bu konuda iyi bir başlangıç olacaktır.

Anne ve babaların bir tutumu konusundaki bu cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, bir saptama yapılıyor.
- B) II. cümlede, seçilen yolun nedeninden söz ediliyor.
- C) III. cümlede, çocuklara vereceği bir zarardan söz ediliyor.
- D) IV. cümlede, deneyimsizliğin neden kaynaklandığı belirtiliyor.
- E) V. cümlede, bir öneride bulunuluyor.

10. (I) Hareket etmeyi sağlamanın yanı sıra (iç organları) koruma görevi üstlenen kemikler bir yandan yıkıma uğrarken, öte yandan kendini yeniler. (II) (Gençlerde) kemik yapımı, yıkımına eşit olmasına karşın yaş ilerledikçe yıkım, yapımdan daha fazla olur. (III) Kemik erimesi, kemik kitlesinin azalması, (böylece) yapısının kolay kırılır duruma gelmesidir. (IV) Bu durum, kemiklerin kolayca kırılması yanında, (boyun) kısalmasına, sırt ağrılarına, göğüs kafesinin daralmasına, kamburlaşmaya da neden olur. (V) Kalsiyum ve D vitamini eksikliği, sigara içilmesi, hareketsiz yaşam, (kimi) hastalıklar kemik erimesini artırır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde araç içine alınan sözcük çıkarılırsa anlamda bir değişme olmaz?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

11. Bu tiyatro sezonunun başlamasıyla birlikte sanat

I
alanında uygulanmaya çalışılan yenilikler,

II
öteki dallarda olduğu gibi, tiyatrodaki da ilk anda

III
IV
bazı tedirginliklere yol açtı.

V
Bu cümledeki altı çizili sözlerden hangisi çıkarılırsa cümlelerin anlamında daralma olmaz?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

12. **Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi iş, oluş ya da hareket bildirmemektedir?**

- A) Geçen bahar bahçeye iki meyve ağacı dikmiş.
B) Çocuk koşarken düştü ve dizi kanamaya başladı.
C) Tamircide gerekli yedek parçalar varsa bana telefon etsin, dedi.
D) Ailesini geçindirmek için yıllardır tozun toprağın içinde çalışıyordu.
E) Odanın tabanını kaplayan halı ona büyük dedesinden armağanmış.

13. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "neden" belirtilmiştir?**

- A) 1987 yılından bu yana tatlı su hayvanlarının yüzde 50'si yok oldu.
B) Yaklaşık 2 milyon insan her yıl hava kirliliğinden ölüyor.
C) 1906 yılından bu yana hava sıcaklığı ortalama 0,74 derece arttı.
D) 2025 yılında temiz su gereksinmesinin yüzde 50 artacağı sanılıyor.
E) 1850 yılından bu yana en sıcak 11 yıl, son 12 yıl içinde görüldü.

14. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde -ma, (-me) eki, eylem kök ya da gövdesine olumsuzluk anlamı katmıştır?**

- A) Oda yeterince güneş almadığı için çiçekler sarardı.
B) Yazın evin pencerelerine çift cam taktırmayı düşünmüyoruz.
C) Bu köyde halkın yüzde 90'ı okuma yazma bilmemektedir.
D) Hafta sonu yeni açılan mağazayı gezmeye gittiler.
E) Burası çiçek yetiştirmeye uygun bir yer değildir.

15. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül (,) ötekilerden farklı bir görevle kullanılmıştır?**

- A) Dört yaşındaki çocuk kendi kendine giyiniyor soyunabilir, giysisinin fermuarını çekip kapatabilir.
B) Altı aylık bebek sesli gülmeye başlar, çığlık atar.
C) Bebek bir yaşını doldurunca oyuncaklarını size verebilir, sizden geri alabilir.
D) Üç yaşındaki çocuk, kimseden yardım almaksızın yemek yiyebilir.
E) Bir aylık bebek sizi tanıdığını belli eder, sesinizi işitince sakinleşir.

Diğer sayfaya geçiniz.

16. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Turizm etkinliklerinin ülke ekonomisine katkısı büyüktür.
- B) Kara yolu trafiğini azaltmak için demir yollarını artırmak gerekir.
- C) Akdeniz bölgesinin kıyıları yazları kalabalıklaşır.
- D) Karadeniz bölgesinde yayla turizmi gelişmektedir.
- E) Ege Denizi'nde birçok irili ufaklı adalar bulunur.

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Yokuşu çıkmayı göze alamamış da minibüse binmiş.
- B) Bugün sobayı erkenden yakmışsınız.
- C) Oradaki insanlara elinden hiçbir şey gelmiyordu.
- D) İşlerini bırakıp hep birlikte yemek masasına oturdular.
- E) Bir Uzak Doğu gezisine çıkmayı planlıyorlar.

18. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Giysilerini temiz tutuyor, her zaman özen gösteriyor.
- B) Çocuğun saçlarını örüp kurdeleyle bağladı.
- C) Çay bahçesinde otururken yanımıza yüzü kâğıt gibi bembeyaz olmuş bir adam yaklaştı.
- D) Onun her durumda ne kadar akıllıca davrandığını bana sen söylemiştin.
- E) Evlerinin geniş balkonunda oturup uzun uzun sohbet ettik.

19. (I) Bu kitaplar geçmişle bugünü buluşturuyor. (II) Bilgiyi sıkıcı ve kuru bir şey olmaktan çıkarıyor. (III) Birbirinden renkli gezilerde, efsanelerle dolu bir dünyada, aslında sadece çocuklara değil, yetişkinlere de rehberlik ediyor. (IV) Ah, böyle güzel efsaneler ve hikâyelerle dolu bu iki kitap, keşke okuyucuya daha çok desenle sunulabilseydi! (V) Bu toprakların değerli ve büyüleyici kültür mirası değerini yitirmeden okuyucusuyla buluşuyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

20. İzmir-Çanakkale, İzmir-Balıkesir yolları arasında pek tanınmayan bu ilçemizin, süslemeli evleri, tuğralı Osmanlı konakları, balık pazarına çevrilen tarihsel değeri yüksek hanı, dar sokakları, taze meyve ve sebze dolu pazarları turistlerle tanışmıyor. Çevresi zeytin bahçeleriyle dolu, zengin kömür yataklarına sahip bu ilçeye, termik santralinden çıkan dumanlar nedeniyle parmakla sayılacak kadar az turist geliyor.

Bu parçadan, sözü edilen ilçe merkeziyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- A) Anayollara uzak bir yerde bulunduğu
- B) Geçmişteki öneminin korunmasına çalışıldığı
- C) Çevre kirliliğini önlemek için çalışmalar yapıldığı
- D) Yer altı ve yer üstü zenginliklerinin tanıtılmadığı
- E) Olumsuz koşulların etkisiyle turizm bakımından gelişemediği

21. Önceleri, özgün bir poz bulmaya, fırçasının gücü ve etkisiyle bir şaşkınlık uyandırmaya çalışıyordu. Şimdi ise bu ona can sıkıntısı veriyor. Düşünmekten, düşlemekten artık zihni yoruluyor. Üstelik çalışmak için vakti de yok. Sürmeye başladığı uçarı yaşam ve içerisinde bir salon adamı rolünü oynamaya mecbur olduğu sosyal çevre onu çalışmaktan ve düşünmekten alıkoyuyor. Böylece fırçası sıcaklığını kaybediyor, köreliyor ve o, farkına varmadan tekdüze, çoktan eskimiş birtakım şekillerin içine kapanıyor.

Bu parçada anlatılan sanatçının yaşadığı sıkıntı aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) İçine girdiği yeni ortamın ve sürdürdüğü yaşam biçiminin, yaratıcılığını öldürmesinden
B) Çalışma alanının yenileşmeye olanak vermemesinden
C) Artık yaşlandığını düşündüğü için veriminin düşmesinden
D) Zamanla yarış içinde olmayı içine sindirememesinden
E) Girdiği çevreye uyum sağlamakta zorlanmasından

22. Bilimsel verilerin söz konusu olmadığı, insanların yiyeceklerin yarar ve zararlarını deneme yanılma yöntemiyle anladıkları zamanlarda bazı gıdalar daha fazla önem kazandı. Tüm kaynaklarda antik bir meyve olarak adı geçen nar, bunlardan biri. Bereketin simgesi olarak kabul gören nar, Helen ve Roma Dönemlerinde hakkında efsaneler yaratılan bir meyve oldu. Son yıllarda da sağlıklı yaşam üzerine yapılan bilimsel araştırmalar sonucunda nar, tüm dünyada aranır oldu. Bunun sebebi yapısında antioksidan maddeler bulunmasıydı.

Bu parçada narla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İçerdiği vitaminlerin ne gibi yararlarının olduğu
B) İlk olarak nerede yetiştirildiği
C) Eskiden beri farklı özellikleriyle öne çıkan bir meyve olduğu
D) Hangi hastalıklara iyi geldiğinin bilindiği
E) Her geçen gün yeni bir özelliğinin ortaya çıkarıldığı

23. Günümüzde, tarımsal teknolojinin gelişmesine bağlı olarak toprağa gereksinme duymadan, tarıma elverişli olmayan yerlerde tarım yapılabilmektedir. Toprak yerine genellikle kayayünü, ponza, perlit, zeolit, curuf ve torf kullanılmaktadır. Bu katı karışıma dikiilen bitkilere, besince zenginleştirilmiş su, borulardan akıtılarak her bitkinin eşit miktarda su alması sağlanmaktadır. Seranın nemi, havası, ısısı, gübrenmesi ise bilgisayar aracılığıyla yapılmaktadır. Topraksız tarım uygulaması, sağlıklı ürünler yetiştirilmesini sağlar ve çevre dostudur.

Bu parçada topraksız tarımla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çok ekonomik olduğu
B) Uygulamanın nasıl yapıldığı
C) Nasıl yaygınlaştırıldığı
D) Ne gibi kolaylıklar sağladığı
E) Verimi artırdığı

24. Kimi aileler çocuklarından hep iyi şeyler bekler. Onların çok zeki, çok başarılı olmalarını, çok beğenilmelerini ister. Bu yüzden çocuklarının kusurlarını, yanlışlarını görmezden gelir. Bununla da yetinmez, tutumlarının çevresindekilerce de ----.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi uygun olmaz?

- A) hoş görülmesini ister
B) kabul görmesini ister
C) anlayışla karşılanmasını bekler
D) onaylanmasını diler
E) eleştirildiğini bilir

25. Kasabamızın yakınından geçen dere, biraz ileride upuzun, dibi görünmeyen bir çukura düşer. Bu düşme sırasında derenin sesi parçalanır, başkalaşır. Yorgun argın da olsa kendini toplayan dere, akışını sürdürür. Ama insanlar dereye rahat vermez ki... Bu kez de köylüler kumunu, taşını yağmalar derenin. Arkasından peş peşe kurulan mermer fabrikaları sıralanır sağına soluna. Sonunda, türlü türlü pınarlardan fışkıran çiçek kokulu dere, fabrikaların kustuğu zehirlere bulanarak, utanç içinde Sakarya Nehri'ne kavuşmaya çalışır.

Bu parçada söz edilen dereyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Engebeli bir yüzeyde aktığı
- B) Kimi uygulamalardan olumsuz yönde etkilendiği
- C) Çevresinde iş yerlerinin bulunduğu
- D) Su seviyesinin yıldan yıla düştüğü
- E) Birbirinden farklı görünümler sergilediği

26. Ana özelliği hareket, ana uğraşı oyun olan çocuk tembel olur mu? Tanık olmuşuzdur, biliriz; ders çalışmayan ya da öğretmenin belirlediği öğrenme hızına ayak uyduramayan çocuğa tembel denir kolayca. Çocuğun davranışlarının altında türlü nedenler varmış, kimin umurunda! Ana-baba da öğretmenler de yapıyor bunu. Üstelik çocuğa duyura duyura, "Bu çocuk tembel." diyorlar. Çocuğun incineceğini, minik yüreğinin kinle, nefretle dolacağını düşünmeden... Tembellik, neden değil, sonuçtur. Eğitim bilimci Neill'in dediği gibi, "Tembel çocuk yoktur. Tembel olan, bunun nedenlerini araştırmayan yetişkinlerdir." Ne kadar doğru!

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sorular yoluyla okurun ilgisinin çekildiği
- B) Duyulara yer vermekten kaçınıldığı
- C) Düşüncelerin eleştirel bir bakış açısıyla yansıtıldığı
- D) Söyleşiye yakın, senli benli bir dil kullanıldığı
- E) Tanık gösterilerek düşüncenin pekiştirilmesine çalışıldığı

27. Yaşanmışlıklarla değeri artan, bunu geleceğe aktarma görevini başarıyla yerine getiren bir kent Kastamonu. Tarihî dokunun izleri, kentin hemen her köşesinde karşımıza çıkıyor. M.Ö. 1400'lere uzanan tarihi boyunca Gaolar, Etiler, Lidyalılar, Persler, Bizanslılar ve Candaroğulları'na ev sahipliği yapmış. M.S. 1460 yılında Fatih Sultan Mehmet tarafından Osmanlı topraklarına katılan Kastamonu, Cumhuriyet Döneminde Şapka ve Kıyafet Devrimi'nin uygulandığı ilk yer olmanın haklı gururunu taşıyor.

Bu parçada Kastamonu'yla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine değilmiştir?

- A) Geçmişinin çok eskilere dayandığına
- B) Kim tarafından kaç yılında fethedildiğine
- C) Tarihsel değeri olan yapıların bugünkü durumuna
- D) Hangi tarihî olayla adından söz edildiğine
- E) Tarihî yapılar yönünden zenginliğine

28. Alzheimer hastalığı, beyin hücrelerini etkileyen, genellikle 60 yaşından sonra ortaya çıkan bir hastalıktır. Hastalık, belleği, dolayısıyla düşünme, konuşma gibi zihinsel işlevleri etkilemektedir. Ayrıca dalgınlık, huy değişiklikleri, zaman ve yer algılamada bozukluklar gibi başka sorunlara da neden olmaktadır.

Bu parçaya göre, sözü edilen hastalığa yakalanan bir kişinin, aşağıdakilerin hangisini söylemesi hastalığıyla ilişkilendirilemez?

- A) Artık herkese sinirlenir oldum.
- B) Konuşurken bazı sözcükleri anımsayamıyorum.
- C) Tarihleri birbirine karıştırmaya başladım.
- D) Bugün kendimi yorgun hissediyorum.
- E) Bazen evimizin yolunu bile bulamıyorum.

29. Teyzemin oğlu benimle yaşıttı. Birbirimize benzemedik onunla. Ben her şeyi biriktirme meraklısıydım, o ise öğrenmekten hoşlanırdı. Ben, sevdiğim, ilgilenmediğim şeyleri özenle korur, nerede bıraktıysam oradan alıp yine oynamak isterdim. O ise bir şeyi öğrendikten sonra bir daha ilgilenmez, dikkatini hemen bir başkasına çevirirdi. Örneğin ikimize de armağan edilmiş kurgulu bir oyuncağı, ben, canım ne zaman isterse oynamak üzere hep el altında tutardım. O ise öğrenme tutkusuyla kırıp içine bakar, nasıl işlediğini anladıktan sonra bırakırdı.

Bu parçada anlatılan çocuklarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi "karşılaştırma" konusu yapılmıştır?

- A) İnsan ilişkileri
- B) Kişilik yapıları
- C) Yaşları
- D) Oyuncakları kullanış biçimleri
- E) Tutumları

30. Giyim, insanoğlunun var oluşundan beri onun ayrılmaz bir parçası olmuştur. Önceleri, doğal olaylardan korunmak için sadece örtünme amaçlanmış. Zaman içinde renklilik ve çeşitlilik gösteren bir olguya dönüşmüş, dönüşmeye de devam ediyor. Tarih sahnesinde insanlar yer değiştirdikçe ya da çeşitli nedenler onları yeni uluslarla buluşturdukça kendi giyim geleneklerini başkalarıyla paylaşmışlar. Onlardan da kendilerine bir desen ya da motif katmışlar. Böylece giyim, kültürü, gelenekleri, toplumsal statüyü, ekonomik düzeyi temsil eden bir kimlik olarak kabul görmüş.

Bu parçada giyimle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Sürekli olarak yenilenme özelliği taşıdığına
- B) İnsanların sosyal konumunu yansıttığına
- C) Topluluklar arası etkileşimlerle değiştiğine
- D) Kimi değerleri temsil ettiğine
- E) Kullanılan malzemenin yetersiz kaldığına

31. **Aşağıdaki Türk topluluklarından hangisi devlet kuramamıştır?**

- A) Peçenekler
- B) Türgişler
- C) Karluklar
- D) Hazarlar
- E) Avarlar

32. İskandinavya ve Volga boylarından kürk ve diğer ticaret malları, Çin ve Türkistan'dan çeşitli kumaşlar, Bizans'tan birçok sanat eseri, süs eşyası Hazar şehirlerinde pazarlanırdı.

Yalnız bu bilgiyle Hazarlarla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Gümrük gelirlerinin olduğuna
- B) Değişik kültürlerden etkilenildiğine
- C) Ticaretin en fazla Çin'le yapıldığına
- D) Ekonomide ticaretin önemli olduğuna
- E) Doğu ve Batı'dan ticaret mallarının geldiğine

33. **Aşağıdaki savaşlardan hangisinin Osmanlıların Balkanlarda yerleşmesinde etkili olduğu savunulamaz?**

- A) Ankara
- B) I. Kosova
- C) II. Kosova
- D) Varna
- E) Niğbolu

34. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nin hazine giderleri arasında değildir?

- A) Savaş masrafları
- B) Kapıkulu askerlerinin maaşı
- C) Bilim adamlarına verilen maaş
- D) Bayındırlık işleri için yapılan harcamalar
- E) Timarlı sipahilerin gereksinimlerinin karşılanması

35. Aşağıdakilerin hangisinde, Kurtuluş Savaşı'nın gerekçeleri belirtilmiştir?

- A) Erzurum Kongresi
- B) Amasya Genelgesi
- C) TBMM'nin açılması
- D) Sivas Kongresi
- E) Amasya Protokolleri

36. Sivas Kongresi'nin,

- I. üyelerinin ülkenin her yerinden olması,
- II. Türk milletinin birlik hâlinde olduğunu ilan etmesi,
- III. Temsilciler Kurulunun üye sayısının artırılması

özelliklerinden hangileri Kurtuluş Savaşı'nın bütün aşamalarında etkisinin olduğunu doğrudan gösterir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

37. Kurtuluş Savaşı'nda,

- I. Ulus egemenliğinin ilke edinilmesi,
- II. Temsilciler Kuruluna, Sivas Kongresi kararlarını uygulama yetkisinin verilmesi,
- III. Padişah ve Halife'nin gelecekteki durumunun TBMM'nin yetkisine bırakılması

gelişmelerinden hangilerinin saltanatın kaldırılacağına doğrudan bir göstergesi olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

38. Aşağıdakilerden hangisi Sakarya Savaşı'nın sonuçlarından biridir?

- A) Afyon, Eskişehir ve Kütahya'nın Yunanlılar tarafından işgal edilmesi
- B) Mustafa Kemal'e gazilik sanıyla mareşallik rütbesinin verilmesi
- C) Moskova Antlaşması'nın yapılması
- D) Londra Konferansı'nın toplanması
- E) Çerkez Ethem'in ayaklanması

39. Aşağıdakilerden hangisi Lozan Antlaşması'nın kapsamında değildir?

- A) Kapitülasyonların kaldırılması
- B) Yunanistan'ın savaş tazminatı yerine Karaağaç'ı Türkiye'ye vermesi
- C) İmroz ve Bozcaada'nın Türkiye'ye bırakılması
- D) Suriye sınırının Ankara Anlaşması'nın belirlenen şekliyle kabul edilmesi
- E) Yunanlıların Doğu Trakya'yı Meriç Nehri'nin sol kıyısına kadar boşaltması

40.

- I. Soyadı Kanunu
- II. Şapka Kanunu
- III. Miladi Takvimin uygulanmaya başlanması

Yukarıdakilerin kronolojik sıralaması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I - III - II
- B) II - I - III
- C) II - III - I
- D) III - I - II
- E) III - II - I

41. Laiklik ilkesi,

- I. halkçılık,
- II. inkılapçılık,
- III. ümmetçilik

anlayışlarından hangileriyle bağdaşır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

42. Aşağıdaki bölgelerden hangisi ulaşım, iklim ve ekonomik etkinlikler yönünden diğerlerine göre **daha fazla çeşitlilik gösterir?**

- A) İç Anadolu B) Akdeniz
C) Karadeniz D) Güneydoğu Anadolu
E) Marmara

43.

Haritada numaralarla gösterilen akarsular aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

I	II	III
A) Kızılırmak	Göksu	Dicle
B) Yeşilirmak	Seyhan	Fırat
C) Çoruh	Ceyhan	Murat
D) Yeşilirmak	Seyhan	Dicle
E) Kızılırmak	Göksu	Fırat

44. Yağışların düşmesi gereken dönemden önce ya da sonra düşmesine ve miktar olarak normalin çok altında ya da üstünde olmasına "yağış düzensizliği" denir.

Buna göre, aşağıdaki bölümlerin hangisinde yağış düzensizliği nedeniyle tarımda sulamaya duyulan gereksinim en azdır?

- A) Antalya B) Ege
C) Doğu Karadeniz D) Yukarı Fırat
E) Konya

45.

- I. Karabük
- II. Afşin
- III. İskenderun
- IV. Soma

Yukarıda verilen merkezlerden hangilerinde demir-çelik fabrikası bulunmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

SÖZEL BÖLÜM BİTTİ.

SAYISAL BÖLÜME GEÇİNİZ.